

Katsaus soveltavan liikunnan TKI-toimintaan – parahuippu-urheilun näkövinkkelistä

Heini Wennman, Kirsi Kuorikoski , Virpi Remahl

heini.wennman@kolmekampusta.fi

Tietopohja

- Kirjallisuuskatsaus parahuippu-urheilun näkökulmasta vuosiin 2015-2025
- Runsas määrä soveltavaan liikuntaan ja soveltavan liikunnan ja paraurheilun rajapintaan sijoittuvia julkaisuja (~60%)
- Otsikko- ja abstraktitason tarkastelu ja analyysi hyödyntäen myös Microsoft Copilot:a

Sisällöllisiä painotuksia

Soveltavan liikunnan käytännöt ja ohjaaminen

- Oppaat, ohjausmateriaalit, esitteet, koulutusmateriaalit, käsikirjat, sanastot

Lasten ja nuorten liikuntaharrastaminen ja osallistuminen

- Liikunnan harrastamisen mahdollisuudet, esteet, harrastuspolut, kokemukset, hyvinvointivaikutukset

Esteettömyys, saavutettavuus ja ympäristöjen kehittäminen

- Esteettömät liikuntapaikat, luontokohteet, rakennettu ympäristö ja esteettömyyden kehittäminen

Toimintamallit, palveluiden suunnittelu, tapahtumat

- Kunta- ja organisaatiokohtaiset kehittämissuunnitelmat, käytäntöjen rakentaminen, tapahtumien järjestämisen ja yhdenvertaisuuden huomioiminen

Johtopäätökset

- Eri toimijoille on tuotettu tietoa liikunnan soveltamisesta ja esteettömyydestä
- TKI toiminnan tulisi tällä tasolla tarjota uusia avauksia, jotta tieto aidosti rikastuu
- Soveltavan liikunnan ja paraurheilun välistä yhteyttä tulisi vahvistaa, mikä tukisi myös paraurheilun tulevaisuuden kehittymistä

heini.wennman@kolmekampusta.fi

Fyysistä aktiivisuutta syöpää sairastaville 3-6 -vuotiaille lapsille

Marja Korpela (1), Juho Metsävuori (1), Maarit
Janhunen (1) Mirka Toivonen (1) Päivi Lähteenmäki (2)
Niina Katajapuu (1)

1 Turun ammattikorkeakoulu
2 Varsinais-Suomen hyvinvointialue

EMPOWER- tutkimus

18.8.2026 Soveltavan liikunnan päivät

Marja Korpela

Miksi tutkimusta tarvitaan?

Syöpähoidot
vähentävät
liikkumista

Varhaiskasvatus
jää tauolle

Motoristen
taitojen kehitys
voi hidastua

Vaikutuksia
myöhempään
terveyteen

Miten voimme tukea lapsen liikkumista syöpähoitojen aikana?

EMPOWER-interventio

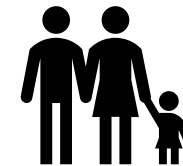
Tietoa
liikunnasta ja
syövästä

Vointi: kipu
ennen ja
jälkeen

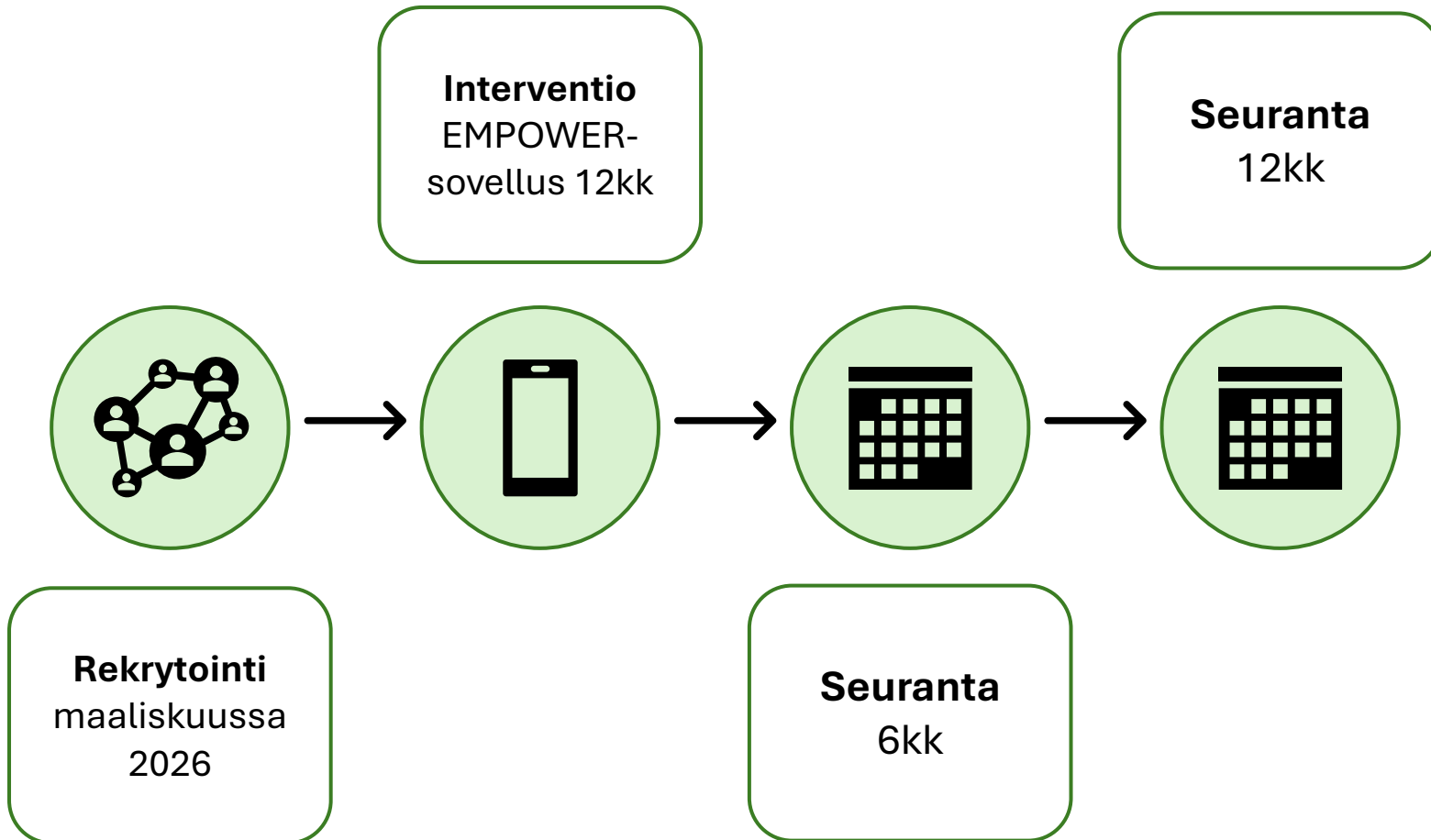
Liikuntavinkit

Palautteen
visualisointi
seurannan
tueksi

Perhe keskiössä
Huoltaja mahdollistaa
lapsen liikkumisen arjessa

Tutkimus

Tutkitaan

- ✓ Fyysinen aktiivisuus
- ✓ Motoriset taidot
- ✓ Elämänlaatu

Sekä

- ✓ Hyväksyttävyys
- ✓ Toteutettavuus
- ✓ Toteutususkollisuus
- ✓ Pysyvyys

Miksi tämä on tärkeää?

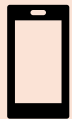
Lapsi

Liikkumisen ilo
ja motorinen
kehitys

Perhe

Tukea ja tietoa
liikkumiseen

Digitaalinen tuki

Helposti
saatavilla

EMPOWER

Tukea liikkumiselle
hoitojen aikana

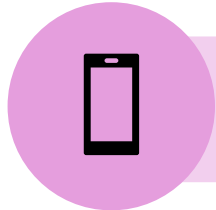
Arkeen integroituva

Soveltuu
kotona ja
arkeen

Yhteenveto

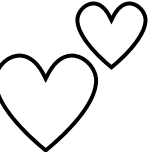
Syöpähoidot vähentävät lasten liikkumista

Digitaalinen ja perhelähtöinen interventio voi tukea fyysistä aktiivisuutta

EMPOWER tuottaa tietoa vaikuttavuudesta ja käytännön toteutettavuudesta

Kiitos !

marja.korpela1@turkuamk.fi

Huoltajille tarkoitettun lasten ja nuorten motoriikan havainnointilomakkeen (DCDQ) kulttuurinen kääntäminen ja pilotointi

Mälkönen, I.^{1,2}, Asunta, P.², Viholainen, H.³ & Huhtiniemi, M.¹

¹ Liikuntatieteellinen tiedekunta, Jyväskylän yliopisto, Jyväskylä, Finland.

² Hyvinvointiyksikkö, Likes, Jyväskylän ammattikorkeakoulu, Jyväskylä, Finland.

³ Kasvatustieteiden ja psykologian tiedekunta, Jyväskylän yliopisto, Jyväskylä, Finland.

Miksi huoltajien näkemykset ovat tärkeitä?

- Motoriset vaikeudet ilmenevät eri ympäristöissä ja tilanteissa eri tavoin. Tästä syystä lapsen motorisia taitoja on mahdollista arvioida luotettavammin, kun tietoa kerätään useista eri lähteistä (Blank ym., 2019; Ke ym., 2021).
- Standardoidut mittaukset sekä lasten, huoltajien ja opettajien arviot motorisista taidoista tuottavat keskenään osittain erilaista, mutta toisiaan täydentävää tietoa (Ke ym., 2021)

Developmental Coordination Disorder Questionnaire (DCDQ)

- huoltajille suunnattu kyselylomake, joka on suunniteltu kartoittamaan 5–15-vuotiaiden lasten kehitykselliseen koordinaatiohäiriöön viittaavia motorisia vaikeuksia (Asunta, 2024).
- 15 väittämää, johon vastataan 5-portaisella Likertin asteikolla (*ei lainkaan kuvaa lastani – kuvaa erittäin hyvin lastani*)

DCDQ-lomakkeen kulttuurinen kääntäminen

on toteutettu noudattaen Beaton ym. (2000) ohjeistusta lomakkeiden kulttuurien välisestä käännöstyöstä. Kyseisessä mallissa kulttuuriin sopeuttaminen toteutetaan kuuden eri vaiheen kautta:

- 1) käännös
- 2) synteesi
- 3) takaisinkäännös
- 4) asiantuntijapaneelin arviointi
- 5) esitestaus
- 6) raportointi.

Esitestausvaiheessa lomakkeen täytti 45 huoltajaa

Kuinka monta lasta perheessänne on yhteensä?	%
Yksi lapsi	24
Kaksi lasta	49
Kolme lasta tai enemmän	27

Kuinka perehtyneeksi koet itsesi, kun kyseessä on lapsen motorinen kehitys?	%
1 = En lainkaan perehtynyt	2,2
2 = Hieman perehtynyt	13,3
3 = Jonkin verran perehtynyt	26,7
4 = Melko perehtynyt	46,7
5 = Erittäin perehtynyt	11,1

Onko sinulla ammatillista koulutusta tai työkokemusta hyvinvoinnin, terveyden, liikunnan tai kasvatuksen ja koulutuksen alalta?	%
Kyllä	82
Ei	18

Lapsen ikä vuosina	%
5 - 6	31,2
7 - 10	26,6
11 - 12	15,5
13 - 15	26,7

Esitestausvaiheen väittämät.		
Väittämä	Väittämä epäselvä (%)	Suunniteltu toiminta
1. Lapseni heittää palloa hallitusti ja tarkasti.	7	Pidetään ennallaan
2. Lapseni saa kiinni pienen, noin tennispallon kokoisen pallon, joka on heitetty hänelle noin 2 metrin etäisyydeltä.	4	Pidetään ennallaan
3. Lapseni osuu mailalla tarkasti lähestyvään palloon tai sulkapalloon.	16	Muokataan
4. Lapseni hyppii vaivattomasti esteiden yli pihalla tai leikkipuistoissa.	0	Pidetään ennallaan
5. Lapseni juoksee yhtä nopeasti ja samalla tavalla kuin muut saman ikäiset ja samaa sukupuolta olevat lapset.	7	Pidetään ennallaan
6. Jos lapseni suunnittelee tekevänsä motorisen tehtävän, hän pystyy käyttämään kehoaan suunnitelman mukaisesti ja tekemään tehtävän onnistuneesti loppuun (esim. rakentamalla majan pahveista tai tyynyistä, liikkumalla leikkivälineissä, rakentamalla palikoista rakennelman tai käyttämällä askartelutarvikkeita).	20	Muokataan
7. Lapseni jäljentää kirjaimia, kirjoittaa tai piirtää luokassa riittävän nopeasti pysyäkseen muun ryhmän tahdissa.	16	Muokataan
8. Lapseni jäljentää tai kirjoittaa kirjaimia, numeroita ja sanoja tunnistettavasti, tarkasti ja huolellisesti. Jos lapsi ei vielä osaa kirjoittaa, hän värittää huolellisesti ja piirtää tunnistettavia kuvia.	4	Pidetään ennallaan
9. Lapseni käyttää sopivaa voimaa ja otetta kirjoittaessaan tai piirtäessään (ei paina tai purista kynää liian kovaa tai liian kevyesti, eikä jälki ole liian tummaa tai vaaleaa).	0	Pidetään ennallaan
10. Lapseni leikkaa kuvia ja muotoja tarkasti ja vaivattomasti.	2	Pidetään ennallaan
11. Lapseni on kiinnostunut liikunnasta ja osallistuu mielellään peleihin ja leikkeihin, jotka vaativat hyviä motorisia taitoja.	11	Pidetään ennallaan
12. Lapseni oppii uusia motorisia taitoja (esim. uinti, pyöräily tai luistelu) helposti, eikä tarvitse enempää harjoittelua tai aikaa kuin muut samanikäiset lapset saavuttaakseen saman taitotason.	4	Pidetään ennallaan
13. Lapseni on nopea ja taitava siivoamaan jälkensä, pukeutumaan, laittamaan kengät jalkaan, sitomaan kengännauhat jne.	22	Muokataan
14. Lastani ei koskaan kuvailtaisi sanonnalla ”kuin norsu posliinikaupassa” (eli hän ei törmäile tai liiku niin hallitsemattomasti, että herkästi särkyvät esineet rikkoutuvat pienessä tilassa).	29	Poistetaan (korvataan väittämällä 16)
15. Lapseni ei väsy helposti eikä vaikuta lysähtävän tai valuvan tuolista, vaikka hänen pitäisi istua pitkään paikallaan.	36	Poistetaan (korvataan väittämällä 17)
16. Lapseni liikkuminen on sujuvaa, hän ei kompastele tai törmäile hallitsemattomasti.	0	Korvataan väittämä 14
17. Lapseni jaksaa istua pitkään paikallaan, eikä vaikuta lysähtävän tai valuvan tuolista.	27	Muokataan, ja korvataan väittämä 15

Esitestausvaiheen perusteella asiantuntijatiimin ehdottamat muutokset

Väittämän alkuperäinen käännös	Ei- ymmärrettävä (%)	Ehdotettu muutos
3. Lapseni osuu mailalla tarkasti lähestyvään palloon tai sulkapalloon.	16	Lapseni osuu mailalla tai sulkapallomailalla tarkasti lähestyvään palloon tai sulkapalloon.
6. Jos lapseni suunnittelee tekevänsä motorisen tehtävän, hän pystyy käyttämään kehoaan suunnitelman mukaisesti ja tekemään tehtävän onnistuneesti loppuun (esim. rakentamalla majan pahveista tai tyynyistä, liikkumalla leikkivälineissä, rakentamalla palikoista rakennelman tai käyttämällä askartelutarvikkeita).	20	Jos lapseni aikoo tehdä motorisen tehtävän, hän pystyy käyttämään kehoaan aikomuksensa mukaisesti ja suoriutumaan tehtävästä (esim. rakentamalla majan, liikkumalla puiston telineissä tai käyttämällä askarteluvälineitä tai työkaluja ikään sopivalla tavalla).
7. Lapseni jäljentää kirjaimia, kirjoittaa tai piirtää luokassa riittävän nopeasti pysyäkseen muun ryhmän tahdissa.	16	Lapseni jäljentää kirjaimia, kirjoittaa tai piirtää luokassa tai ryhmässä riittävän nopeasti pysyäkseen muiden tahdissa.
13. Lapseni on nopea ja taitava siivoamaan jälkensä, pukeutumaan, laittamaan kengät jalkaan, sitomaan kengännauhat jne.	22	Lapseni suoriutuu ripeästi ja sujuvasti siistiytymisestä, kenkien jalkaan laittamisesta, kengännauhojen sitomisesta ja pukeutumisesta jne.
14. Lastani ei koskaan kuvailtaisi sanonnalla ”kuin norsu posliinikaupassa” (eli hän ei törmäile tai liiku niin hallitsemattomasti, että herkästi särkyvät esineet rikkoutuvat pienessä tilassa).	29	Lapseni liikkuminen on sujuvaa, hän ei kompastele tai törmäile hallitsemattomasti.
15. Lapseni ei väsy helposti eikä vaikuta lysähtävän tai valuvan tuolista, vaikka hänen pitäisi istua pitkään paikallaan.	36	Lapseni ei väsähdä helposti tai lysähdä ja valu tuolista istuessaan pitkään paikallaan.

Lomakkeen psykometrisiä ominaisuuksia tarkastellaan syksyllä 2026 kerättävän suuren aineiston (n=1200) avulla.

DCDQ-FI -lomakkeen kehitystyö toteutetaan osana Jyväskylän yliopiston ja Jyväskylän ammattikorkeakoulun MoDiSchool -hanketta. Tutkimushanketta rahoittaa Suomen Akatemian liikuntatutkimuksen akatemiaohjelma ACTIVE.

*Lisätietoja tutkimushankkeesta:
<https://www.jyu.fi/fi/hankkeet/modischool>*

Kiitos mielenkiinnosta!

Ida Mälkönen, ft, TtM, väitöskirjatutkija
Jamk Likes / Jyväskylän yliopisto, Liikuntatieteellinen tiedekunta
ida.malkonen@jamk.fi

Lähteet

Asunta, P. 2024. Kehityksellinen koordinaatiohäiriö (DCD) ja DCDQ-kyselylomake. <https://www.kaypahoito.fi/nix03387>. Viitattu 4.8.2026.

Asunta, P., Viholainen, H., Ahonen, T. & Rintala, P. 2019. Psychometric properties of observational tools for identifying motor difficulties: A systematic review. *BMC Pediatrics*, 19(1), 322. <https://doi.org/10.1186/s12887-019-1723-1>

Beaton, D. E., Bombardier, C., Guillemin, F., & Ferraz, M. B. 2000. Guidelines for the process of cross-cultural adaptation of self-report measures. *Spine*, 25(24), 3186–3191.

Blank, R., Barnett, A.L., Cairney, J., Green, D., Kirby, A., Polatajko, H., Rosenblum, S., Smits-Engelsman, B., Sugden, D., Wilson, P. & Vinçon, S. 2019. International clinical practice recommendations on the definition, diagnosis, assessment, intervention, and psychosocial aspects of developmental coordination disorder. *Developmental Medicine & Child Neurology*, 61(3), 242–285. <https://doi.org/10.1111/dmcn.14132>

Ip, A., Mickelson, E. & Zwicker J. 2021. Assessment, diagnosis, and management of developmental coordination disorder. *Paediatr Child Health*. 2021 Sep 17;26(6):375-378. doi: 10.1093/pch/pxab047

Ke, L., Barnett, A. L., Wang, Y., Duan, W., Hua, J., & Du, W. 2021. Discrepancies between Parent and Teacher Reports of Motor Competence in 5–10-Year-Old Children with and without Suspected Developmental Coordination Disorder. *Children*, 8(11), 1028. <https://doi.org/10.3390/children8111028>

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

Yhteiskehittäminen motorisia taitoja tukevan kouluintervention suunnittelussa

- prosessin kuvaus**
- oppilaiden ja rehtorien näkökulmat**

Soveltavan liikunnan päivät 18.8.2026

Eero Lapinkero

MoDiSchool –hanke 2025-2028

MOTORISEN OPPIMISEN VAIKEUDET

Motorisen oppimisen vaikeudet koskettavat merkittävää osaa lapsia

- 5-6 %:lla lapsista: kehityksellinen koordinaatiohäiriö DCD (Asunta ym., 2017)
- 15 %:lla lapsista: motorisen oppimisen vaikeuksia (Asunta ym., 2019)
- **Huomattavasti suuremmalla osalla lapsista esiintyy vaikeuksia jollain yksittäisellä motorisen kehityksen osa-alueella, kuten koordinaatiossa (37%) tai tasapainossa (29%) (Nikolić & Ilić-Stošović, 2009)**

Koulussa jäävät usein tunnistamatta ja ilman tarvittavaa tukea (Murray ym., 2025; Scheiber ym., 2025) ja ne yhdistyvät usein:

- **Fyysisiin** haasteisiin (Purcell ym., 2023; Rivilis ym., 2011)
- **Kognitiivisiin** haasteisiin (Lachambre ym., 2021)
- **Psykososiaalisiin** haasteisiin (Draghi ym., 2020; Omer ym., 2019)

YHTEISKEHITTÄMINEN MOTORISIA TAITOJA TUKEVAN KOULUINTERVENTION SUUNNITTELUSSA

TOTEUTUS: työpajat ja pienryhmäkeskustelut

- Oppilaille (n=22): Koulupäivän mittainen toiminnallinen työpajapäivä
- Opettajille (n=10): Verkkotyöpajat, kuusi tapaamista - tutkijoiden alustukset ja pienryhmäkeskustelut
- Rehtoreille (n=3): Verkkotyöpaja, tutkijan alustus ja pienryhmäkeskustelu

PIENRYHMÄKESKUSTELUT TYÖPAJOISSA:

- Aiheina päivittäiset 10min liikuntatuokiot ja viikoittaiset motoriikan tukikerhot
- Viitekehyksenä **CFIR**, Consolidated Framework for Implementation Research (Damschroder ym., 2022)

CFIR (Consolidated Framework for Implementation Research)

CFIR - Implementointitutkimuksen viitekehys

- Mitkä tekijät edistävät tai estävät uuden toimintatavan, menetelmän, teknologian tai intervention onnistunutta käyttöönottoa?
- Useista teorioista ja malleista peräisin olevia käsitteitä yhdeksi kokonaisuudeksi (Damschroder ym., 2022)

PIENRYHMÄKESKUSTELUIDEN VIITEKEHYKSENÄ

Tarkoituksena tunnistaa:

- käyttöönoton **esteitä** (barriers)
- käyttöönoton **mahdollistajia** (facilitators)
- tekijöitä, jotka vaikuttavat käyttöönoton onnistumiseen tai epäonnistumiseen

1. **Interventio** (Innovation): mm. hyödyt, sovellettavuus, monimutkaisuus, kustannukset
2. **Ulkoinen toimintaympäristö** (Outer Setting): mm. ulkopuoliset tekijät, jotka vaikuttavat käyttöönottoon (mm. OPS, perusopetuslaki)
3. **Sisäinen toimintaympäristö** (Inner Setting): Koulun sisäiset rakenteet ja olosuhteet, esim. organisaatiokulttuuri, johtaminen, resurssit, viestintä
4. **Yksilöt** (Individuals): toteutukseen osallistuvien henkilöiden (opettajat, oppilaat, koulun johto) ominaisuudet, mm. osaaminen, motivaatio, uskomukset, itseluottamus
5. **Implementointiprosessi** (Implementation Process): Käyttöönoton suunnittelu, osallistaminen, toteutus ja arviointi

OPPILAIKEN TYÖPAJAN KESKUSTELUIDEN ALUSTAVAA TARKASTELUA

- **Hauskuus**, pelillisuus, pallot, leikit, eläinteemat, radat
- **Yhdessä** tekeminen, sosiaalisuus
- Toiminta **vaihtelevaa ja helppoa**, tarjoaa **onnistumisen** kokemuksia
- Kaikki eivät pidä **kilpailusta**, tai liian **raskaista** tehtävistä – motivaatio
→ tarvitaan myös **matalan** kynnyksen toimintaa!
- **Aikuiset** voivat toimia malleina, mutta videoihin myös **lapsia** ja **teemahahmoja**
- **Oppilaat haluavat vaikuttaa** sisältöihin ja tulla kuulluiksi

REHTORIEN TYÖPAJAN KESKUSTELUIDEN ALUSTAVAA TARKASTELUA

VAHVUUKSIA

- ✓ **Motoriikan tuen interventio on yhteensopiva** koulun tavoitteiden kanssa
- ✓ **Valmiit** ja lyhyet videot ovat käyttökelpoisia ja opettajien arkea helpottavia työkaluja
- ✓ **Sitoutumista** lisäävät oppilashyödyt, helppokäyttöisyys, valmiit materiaalit ja asteittaisuus

KESKEISIÄ HAASTEITA

- Henkilöstöresurssit ja rahoitus

- **Opettajien kuormitus** ja useat samanaikaiset kehittämishankkeet
- Osaaminen riippuu usein **yksittäisistä** innostuneista opettajista

KÄYTTÖÖNOTON JA JUURTUMISEN EDELLYTYKSIÄ

- **Tutkimusperustainen** ja kevyt toteuttaa
- **Kytkeyty opetussuunnitelmaan** ja olemassa oleviin rakenteisiin
- **Riittävä resursointi**, henkilöstön lisäkoulutus
- **Vaiheittainen** käyttöönotto, rehtorin aktiivinen tuki

YHTEENVETOA

- Oppilaat ja rehtorit suhtautuvat myönteisesti motorisia taitoja tukevaan kouluinterventioon
- Toteutuksen tulee olla kevyt ja helppo, tehtävien motivoivia
- Aikuisilla keskeinen rooli
- Juurtuminen edellyttää rakenteellista tukea

Asunta, P., Viholainen, H., Ahonen, T., Cantell, M., Westerholm, J., Schoemaker, M. M., & Rintala, P. (2017). Reliability and validity of the Finnish version of the motor observation questionnaire for teachers. *Human Movement Science*, 53, 63-71. <https://doi.org/10.1016/j.humov.2016.12.006>

Asunta, P., Viholainen, H., Ahonen, T., & Rintala, P. (2019). Psychometric properties of observational tools for identifying motor difficulties: A systematic review. *BMC Pediatr*, 19(1), 322. <https://doi.org/10.1186/s12887-019-1657-6>

Nikolić, S. J., & Ilić-Stošović, D. D. (2009). Detection and prevalence of motor skill disorders. *Research in Developmental Disabilities*, 30(6), 1114-1123. <https://doi.org/10.1016/j.ridd.2009.05.003>

Murray, R., Staniforth, C. E., Shawak, A., & Eddy, L. H. (2025). *Developmental coordination disorder: "It's not on people's radars... They're not interested"*. PLoS ONE, 20(11), e0337001. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0337001>

Scheiber, B., Spiegl, C., Plattner, J., Mildner, S., & Federolf, P. (2025). Unrecognized motor difficulties and developmental coordination disorder in preschool children. *JAMA Network Open*, 8(10), e2536227. <https://doi.org/10.1001/jamanetworkopen.2025.36227>

Purcell, C., Schott, N., Rapos, V., Zwicker, J. G., & Wilmut, K. (2023). Understanding factors that influence physical activity behavior in people with developmental coordination disorder (DCD): A mixed-methods convergent integrated systematic review. *Frontiers in Human Neuroscience*, 17. <https://doi.org/10.3389/fnhum.2023.1274510>

Rivlis, I., Hay, J., Cairney, J., Klentrou, P., Liu, J., & Faught, B. E. (2011). Physical activity and fitness in children with developmental coordination disorder: A systematic review. *Res Dev Disabil*, 32(3), 894-910. <https://doi.org/10.1016/j.ridd.2011.01.017>

Lachambre, M., Missiuna, C., & Cairney, J. (2021). Attentional and executive functions in children and adolescents with developmental coordination disorder and the influence of comorbid disorders: A systematic review of the literature. *PLoS One*, 16(6), e0252043. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0252043>

Draghi, T. T. G., Cavalcante Neto, J. L., Rohr, L. A., Jelsma, L. D., & Tudella, E. (2020). Symptoms of anxiety and depression in children with developmental coordination disorder: A systematic review. *J Pediatr (Rio J)*, 96(1), 8-19. <https://doi.org/10.1016/j.jped.2019.03.002>

Omer, S., Katz-Leurer, M., Leitner, Y., & Parush, S. (2019). Internalising symptoms in developmental coordination disorder: A systematic review and meta-analysis. *J Child Psychol Psychiatry*, 60(6), 606-621. <https://doi.org/10.1111/jcpp.13001>

Damschroder, L.J., Reardon, C.M., Widerquist, M.A.O. et al. The updated Consolidated Framework for Implementation Research based on user feedback. *Implementation Sci* 17, 75 (2022). <https://doi.org/10.1186/s13012-022-01245-0>

KIITOS

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

MOTORISTEN HAASTEIDEN TUNNISTAMINEN JA RYHMÄKOHTAINEN TUKI KOULUYMPÄRISTÖSSÄ

Opettajien käsityksiä interventio-ohjelman suunnittelun tueksi

Salla Pere, Eero Lapinkero, Anni Pohjanvirta, Saimi Rönkkö, Ida Mälkönen, Piritta Asunta,
Mikko Huhtiniemi & Terhi Huovinen

Liikuntapedagogiikan pro gradu -tutkielma Jyväskylän yliopisto | MoDiSchool-hanke

Tutkimuksen tausta, tarkoitus ja menetelmät

- **Tausta**

- Motoriset haasteet voivat näkyä laajasti lapsen oppimisessa, osallistumisessa ja koulun arjessa.
- Haasteita pidetään alitunnistettuina.
- Koulu mahdollistaa ympäristön, joka tavoittaa laajasti lapsia.

- **Tarkoitus**

- Selvittää opettajien käsityksiä motoristen haasteiden tunnistamisesta ja ryhmäkohtaisesta tuesta kouluympäristössä lapsilla, joilla on motorisia haasteita.
- Tunnistaa kouluihin suunniteltavan interventio-ohjelman käyttöönottoa edistäviä ja estäviä tekijöitä.

- **Menetelmät**

- 10 opettajaa
- 8 fokusryhmäkeskustelua verkkotyöpajoissa
- Laadullinen sisällönanalyysi (aineistolähtöinen ja CFIR-ohjattu sisällönanalyysi)

1. Motoristen haasteiden tunnistaminen

"Näkyä kyllä ihan kaikkialla: ruokailussa, omien tavaroiden käsittelyssä ja vaikeutena käyttää molempia käsiä."

"Mulla on ollut viime vuosina tietenkin hirveästi semmoisia oppilaita, jotka tulee tosi kömpelöillä motorisilla taidoilla kouluun."

Lasten motoriset haasteet näkyvät laajasti läpi koulupäivän.

Heijastuvat koulutyöhön, tunteisiin ja osallistumiseen.

Havainnot eivät aina yhdisty kokonaiskuvaksi.

Tunnistaminen on usein epävarmaa ja epäsystemaattista.

2. Ryhmäkohtainen tukeminen

”Ainakin itse olen kokenut, että se (eriyttäminen) on aika vähäistä, mitä ehtii yksilölle antaa sen oppitunnin aikana.”

“On se aika jännä, että ihan lyhyessäkin ajassa esimerkiksi yhden käden kiinniotto onnistuu paremmin... Ja sitten ihan hirveästi vaikuttaa oppilaiden keskittymiseen ja jaksamiseen.”

“Mulla on ehkä semmoinen huoli tässä ryhmäkohtaisessa tuessa, että jotkut tukea tarvitsevat oppilaat vähän hukkuu.”

Tuki rakentuu pitkälti eriyttämisen varaan.

Tehtäviä, välineitä, osallistumistapoja ja ryhmittelyä mukautetaan.

Lyhyitä motorisia harjoituksia on toteutettu vaihtelevan säännöllisesti.

3. Interventio-ohjelman käyttöönotto

Edistää:

selkeys, mukautettavuus, lyhyet harjoitustuokiot, vähäinen valmistelu, pienet tila- ja välinevaatimukset ja yhteistyö

"Jos se on rakennettu siihen koulun struktuuriin ja siihen päivän sisään, niin silloin oikeasti myös sitä teet."

Estää:

resurssien niukkuus, puutteelliseksi koettu osaaminen ja epäselvät vastuut

"Jos toiminta vaatii joka kerta paljon valmistelua, niin sitten se voi olla, että siitä tulee vähän semmoinen taakka helposti."

"Kouluarjessa tapahtuu tosi paljon asioita sillä lailla, että kymmenminuuttisille voi olla yllättävän vaikea oikeasti löytää paikka siitä päivästä."

Johtopäätökset

Motoristen taitojen tukemiselle on tarvetta ja tämänhetkinen ryhmäkohtainen tuki toteutuu vaihtelevasti.

MoDiSchool interventio-ohjelman soveltuminen koulun arkeen edellyttää, että tavoitteellinen toistuva motorinen harjoittelu toteutetaan selkeässä, mukautettavassa ja helposti käytettävässä muodossa.

Urheiluseuratoiminnan aloitusikä suomalaisten toimintarajoitteisten lasten ja nuorten keskuudessa

Kwok Ng^{1,2,3}

Riikka Hämylä⁴

Vilma Pikkupeura-Riikilä⁴

Anni Pohjanvirta⁴

1. Department of Teacher Education, Turku Institute for Advanced Studies, University of Turku, Finland

2. Physical Activity for Health Research Centre, Health Research Institute, & Department of Physical Education and Sport Sciences, University of Limerick, Ireland

3. Institute of Sports Science and Innovation, Lithuanian Sports University, Lithuania

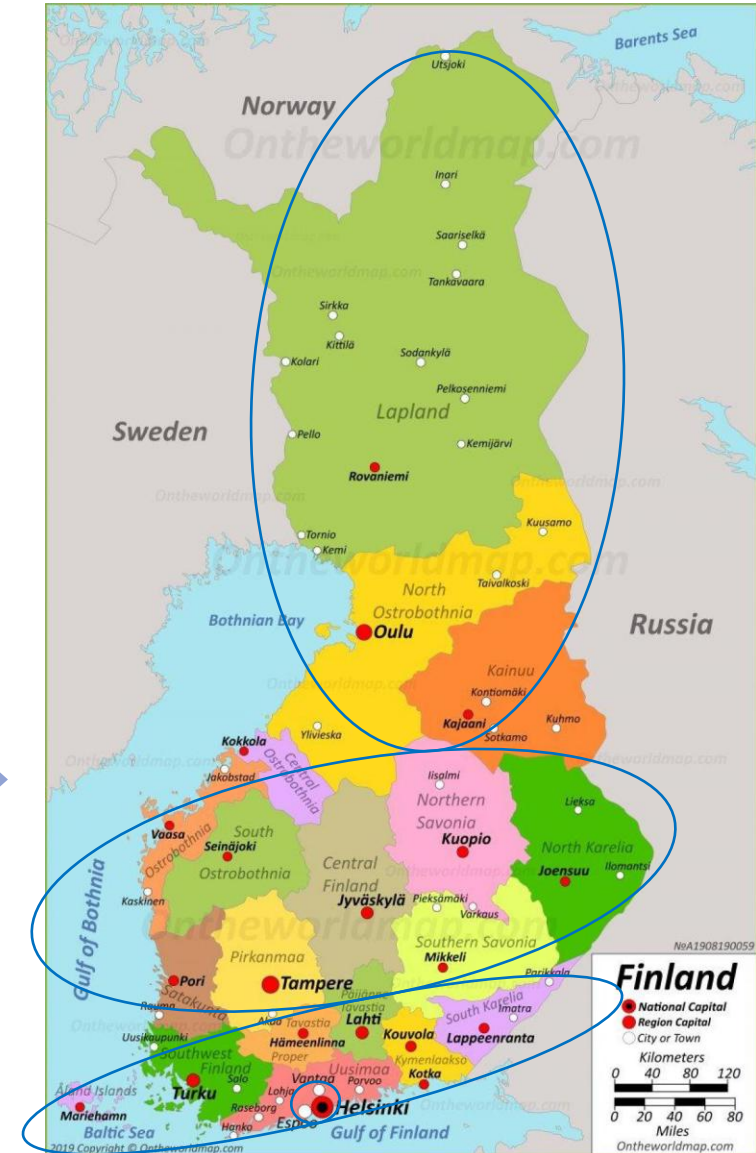
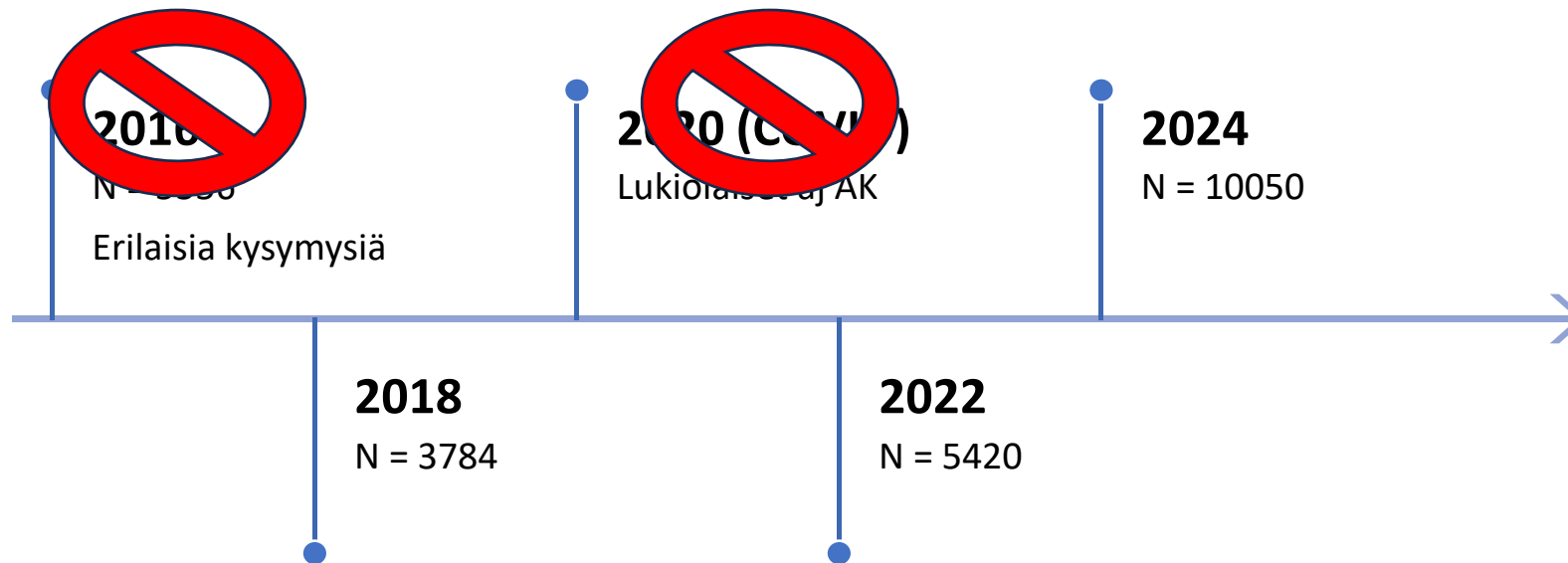
4. Faculty of Sport and Health Sciences, University of Jyväskylä, Finland

Johdanto

- Varhaisen erikoistumisen eduista ja haitoista urheiluosallistumisessa käydään paljon keskustelua, esim. monilajiharrastus jo varhaisessa iässä edistää motorisia taitoja (Luukkainen et al, 2025).
- Vaikka on olemassa ohjelmia, jotka auttavat tuomaan toimintarajoitteisia lapsia urheiluseuroihin, on vähän tietoa siitä, missä iässä toimintarajoitteiset lapset aloittavat urheilun ja onko tämä aloitusikä muuttunut ajan myötä.
- Tämän tutkimuksen tarkoituksena on tutkia, missä iässä urheiluseuraharrastus aloitetaan, sekä sitä, miten ilmoitettu aloitusikä muuttuu ajan myötä Suomen kansallisessa edustavassa otoksessa.

Menetelmät

Tässä tutkimuksessa hyödynnettiin toistuvia poikkileikkausaineistoja kansallisesti edustavasta suomalaisesta kouluikäisten liikuntakäyttämisen tutkimuksesta (LIITU) vuosina 2018, 2022 ja 2024.

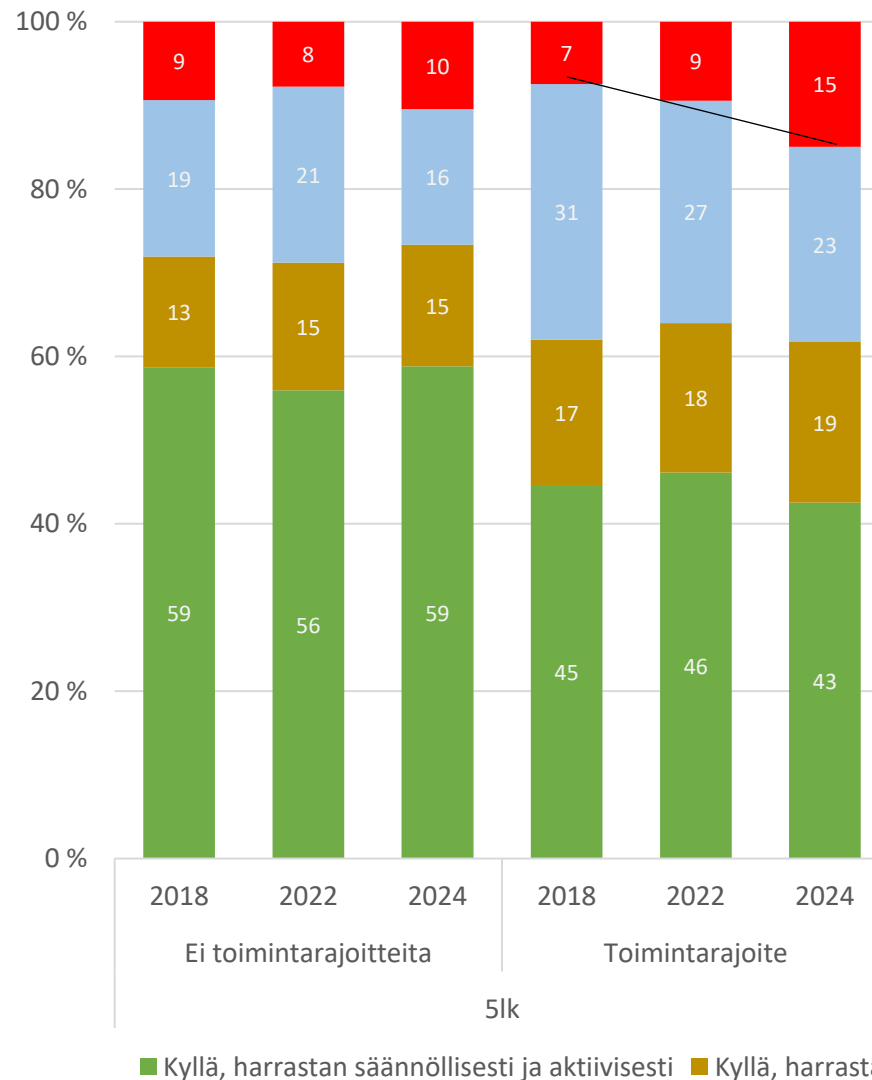
Tiedonkeruu

- Kyselytutkimuksessa osallistujat täyttivät itseraportoidun version Washington Group:n kehittämästä Child Functioning Module -kysymyspatteristosta, jolla kartoitettiin koettuja toimintarajoitteita (Ng et al, 2020)
 - Ryhmiin kuului sekä toimintarajoitteisia että ei-toimintarajoitteisia lapsia. Lisäksi ryhmät jaettiin kahteen luokkaan: kognitiiviset ja sosiaaliset toimintarajoitteet.
- Lisäksi kyselytutkimuksen avulla tarkasteltiin urheiluseuratoimintaan osallistumista ja seuratoiminnan aloitusikää (3v – 17v)
- Aineisto ryhmiteltiin sukupuolen ja kontrolloitiin iän mukaan yleisellä lineaarisella mallilla.
- Näin pystyttiin määrittelemään eroja urheiluseuratoiminnan aloitusiässä sukupuolten välillä ja ”ei toimintarajoitteita” kokevien ja ”toimintarajoitteita” olevien välillä kahdessa eri aikapisteessä.

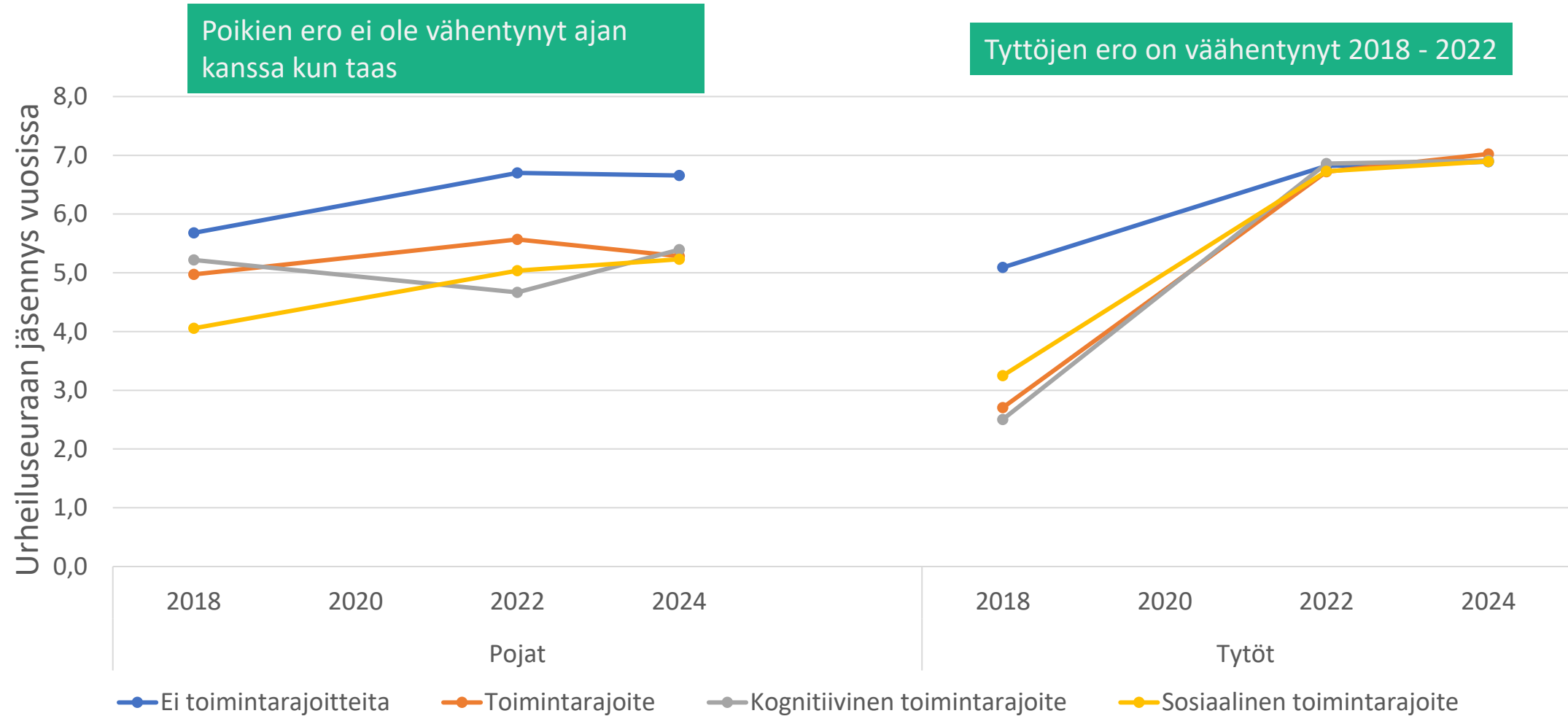
Tulokset

- Noin 60 % (n= 11 964/17 691) suomalaisista lapsista ja nuorista ilmoitti osallistuvansa järjestettyyn urheiluun vuosina 2018, 2022 ja 2024.
 - Heistä 17 % (n=1 942/11 417) raportoi kokevansa toimintarajoitteita.
 - Naisten osuus (20 %) oli suurempi kuin miesten (14%).
- Ei ollut tilastollisesti merkitsevää vuorovaikutusta

Urheiluseuraharrastaminen iän mukaan vuosina 2018 (n=3213), 2022 (n=3393), 2024 (n=6903)

Toimintarajoitteisten aloitusiän muutos

Johtopäätökset

- Toimintarajoitteiset lapset ja nuoret ovat johdonmukaisesti aloittaneet urheilun myöhemmällä iällä kuin ei-toimintarajoitteiset ikätoverinsa.
- Nämä tulokset ovat samankaltaisia kuin aiemmin, vuosina 2002–2010, raportoidut tulokset (Ng ym., 2017).
- Valterin:n (Saari, 2020) kaltaisia ohjelmia on kehitettävä ja seurattava jatkuvasti, jotta voidaan kaventaa urheiluseuroihin liittymisen ikäeroa toimintarajoitteisten ja ei-toimintarajoitteisten lasten ja nuorten välillä.
- Lisätutkimusta tarvitaan erityisistä toimintarajoitteisten ryhmistä, urheiluseuratoiminnan aloituksesta, sekä siitä, minkälaisia urheilulajeja toimintarajoitteiset lapset ja nuoret harrastavat.

Lähteet

- Luukkainen, N. M., Laukkanen, A., Niemistö, D., & Sääkslahti, A. (2025). Children's outdoor time and multisport participation predict motor competence three years later. *Journal of Sports Sciences*, 43(5), 431–439. <https://doi.org/10.1080/02640414.2025.2460892>
- Ng, K., Asunta, P., Leppä, N., & Rintala, P. (2020). Intra-rater test-retest reliability of a modified child functioning module, self-report version. *International journal of environmental research and public health*, 17(19), 6958. <https://doi.org/10.3390/ijerph17196958>
- Ng, K., Rintala, P., Tynjälä, J., Välimaa, R., Villberg, J., Kokko, S., & Kannas, L. (2016). Physical activity trends of Finnish adolescents with long-term illnesses or disabilities From 2002-2014. *Journal of Physical Activity & Health*, 13(8), 816–821. <https://doi.org/10.1123/jpah.2015-0539>
- Saari, A., Kerkstra, A., Ketola, T. 2020. SEDY 2 projects – PAPAI programme Handbook 2020. *Inholland University of Applied Sciences*. Available: https://www.paurheil.fi/uploaded/section_files/paranuoret/papai_handbook.pdf

21st – 25th June 2027
Amman & Petra, Jordan

KIITOS! / KYSYMYKSET / KOMMENTIT

19/08/2026

SOVELTAVAN LIIKUNNAN PÄIVÄT 2026

Terapeuttien tuki kehitysvammaisten lasten osallistumiseen harrastus- ja vapaa-ajan toimintoihin

Vesterinen Annastiina^{1,2}, Karhula Maarit³, Kippola-Pääkkönen Anu⁴, Kati Kataja¹ & Sari Fröjd¹

¹ Tampereen yliopisto

² Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu, Terveystieteiden tutkimusyksikkö

³ Kelan tutkimus

⁴ Lapin ammattikorkeakoulu

Miksi tämä tutkimus?

- Harrastus- ja vapaa-ajan toiminnot ovat merkityksellinen osa lasten arkea.
- Ne tukevat hyvinvointia, sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja kehitystä.
- Kansainväliset ja kansalliset sopimukset korostavat kaikkien lasten yhdenvertaista oikeutta mielekkääseen vapaa-aikaan.
- Vammaiset lapset osallistuvat harrastus- ja vapaa-ajan toimintoihin vähemmän kuin vertaisensa ja kohtaavat monitasoisia osallistumisen esteitä.
- Kehitysvammaisten lasten osallistuminen on usein erityisen riippuvaista saatavilla olevasta tuesta, perheen resursseista ja ympäristön saavutettavuudesta.
- Kuntoutukselta odotetaan yhä vahvemmin osallistumisen tukemista lasten arjen ja yhteisöjen konteksteissa.

Tutkimuksen toteutus

A Tutkimusasetelma

- Laadullinen tutkimus
- Aineisto kerätty osana VAKEVA-arviointitutkimusta, jossa tarkasteltiin kehitysvammaisten lasten ja nuorten vaativaa lääkinällistä kuntoutusta Suomessa (Kippola-Pääkkönen ym., 2024)
- Aineisto: valtakunnallisen terapeuttikyselyn avovastaukset (n = 136)
- Analyysi: aineistolähtöinen koodaus ja tulosten tarkastelu fPRC-viitekehyksen avulla

? Tutkimuskysymykset

- Millaisia konkreettisia toimintatapoja terapeutit käyttävät kehitysvammaisten lasten harrastus- ja vapaa-ajan toimintoihin osallistumisen tukemisessa?
- Miten terapeuttien toimintatavat tukevat osallistumista harrastus- ja vapaa-ajan toimintoihin?

Aineisto kuvaa terapeuttien näkemyksiä ja toimintatapoja, ei lasten omia osallistumiskokemuksia.

Viitekehys: fPRC

Family of Participation-Related Constructs (fPRC)

Osallistuminen (*Participation*)

Attendance

= läsnäolo/ mukana oleminen

+

Involvement

= osallistumisen kokemus

fPRC kuvaa osallistumista kahden toisiaan täydentävän ulottuvuuden kautta.

Osallistuminen koostuu kahdesta ulottuvuudesta: attendance ja involvement. Pelkkä läsnäolo ei vielä tarkoita osallistumisen kokemusta.

Osallistumiseen vaikuttavat tekijät

- Mieltymykset (preferences)
- Toimintakompetenssi (activity competence)
- Käsitys itsestä (sense of self)
- Konteksti (context)
- Ympäristö (environment)

Tulokset

Terapeuttien toimintatavat	fPRC
Harrastusmahdollisuuksien kartoittaminen, tiedon jakaminen, käytännön esteiden ratkominen	Attendance
Harrastuskokeilut, tutustumiskäynnit, lapsilähtöinen suunnittelu, terapia harrastuksissa	Involvement
Taitojen harjoittelu, kommunikaatio, itsesäätely	Child factors
Vanhempien ohjaus, kannustus, perheen vapaa-ajan tukeminen	Family factors
Ohjaajien tukeminen, yhteistyö eri toimijoiden kanssa, mukautukset ja osallistumista tukevat resurssit	Environmental factors

Johtopäätökset

1

Terapeuttien kuvaamat toimintatavat kohdistuivat pääasiassa harrastuksiin pääsyn tukemiseen, harrastuksiin tutustumiseen ja kokeiluihin, lapsen osallistumisen kannalta tärkeiden taitojen ja valmiuksien vahvistamiseen sekä perheiden tukemiseen.

2

Harrastusympäristöihin, ohjaajien tukemiseen sekä osallistumista mahdollistaviin ympäristö- ja rakennetason tekijöihin kohdistuva tuki näyttäytyi aineistossa vähäisempänä.

3

Vaikka fPRC-viitekehyksen mukaan osallistuminen rakentuu yksilöön, kontekstiin ja ympäristöön liittyvien tekijöiden yhteisvaikutuksessa, tässä tutkimuksessa tunnistetut toimintatavat kohdistuivat pääasiassa lapseen ja perheeseen, kun taas kontekstuaaliset ja ympäristöön liittyvät toimintatavat näyttäytyivät rajatumpina.

Voidaanko osallistumisen esteitä ratkaista tukemalla ensisijaisesti lasta ja perhettä, vai tulisiko kuntoutuksessa kiinnittää enemmän huomiota myös harrastusympäristöihin ja osallistumisen rakenteellisiin edellytyksiin?

Kiitos

Yhteystiedot

Sähköposti:

annastiina.vesterinen@xamk.fi

LinkedIn:

[linkedin.com/in/annastiinavesterinen](https://www.linkedin.com/in/annastiinavesterinen)

PENKKIPUNNERRUS

ISOMETRINEN
TASATYÖNTÖTESTI

SUORITUSKYKYTESTI-
VAUHTI

SUORITUSKYKYTESTI-
YLÄMÄKI

n.1.5h

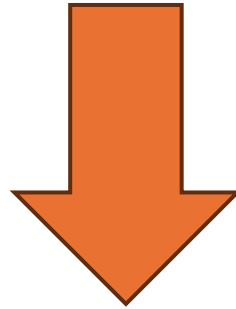
JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

**YLÄVARTALON MAKSIMIVOIMAN JA TEHONTUOTTOKYVYN
SEKÄ ISOMETRISEN VOIMANTUOTON VAIKUTUS
KELKKAHIIHTÄJIEN KOVAVAUHTISEN HIIHDON JA
YLÄMÄKIHIIHDON MAKSIMAALISEEN SUORITUSKYKYYN
HIIHTOMATOLLA**

Sampolahti, V., Ihalainen, J., Laaksonen, M. & Ohtonen, O.

PhD – Research project 2025-2028

M1001	M1002	M1003	M1004	M1005
LW12	LW11	LW10.5	LW12	LW10.5

GROUP 1	GROUP 2
LW12	LW10.5
LW11	LW10.5
LW12	

	G1	G2	
1 RM			% Difference
Weight (kg)	95 [87-107]	102 [92-112]	6,9
v_Peak (m/s)	0,32 [0,25-0,41]	0,42 [0,4-0,43]	23,8
P_MAX (W)	308,6 [267-384]	434,5 [374-495]	29
F_avg_ (N)	935,3 [853,3-1049,9]	1000,9 [903-1098,9]	6,6
75 %			% Difference
Weight (kg)	72 [67-80]	77 [69,5-84,5]	6,5
v_Peak (m/s)	0,99 [0,91-1,05]	0,91 [0,89- 0,92]	8,1
P_MAX (W)	806,6 [668-958]	753 [703-800]	6,6
F_avg_ (N)	731,9 [684,6-790,2]	759,1 [685,9-832,6]	3,6
50 %			% Difference
Weight (kg)	47,3 [42-53]	50 [47-57]	5,4
v_Peak (m/s)	1,56 [1,47-1,61]	1,48 [1,43-1,53]	5,1
P_MAX (W)	903 [793-1115]	891 [779-1003]	1,3
F_avg_ (N)	552,6 [464,6-649,9]	571,6 [463,8-679,3]	3,3

G1

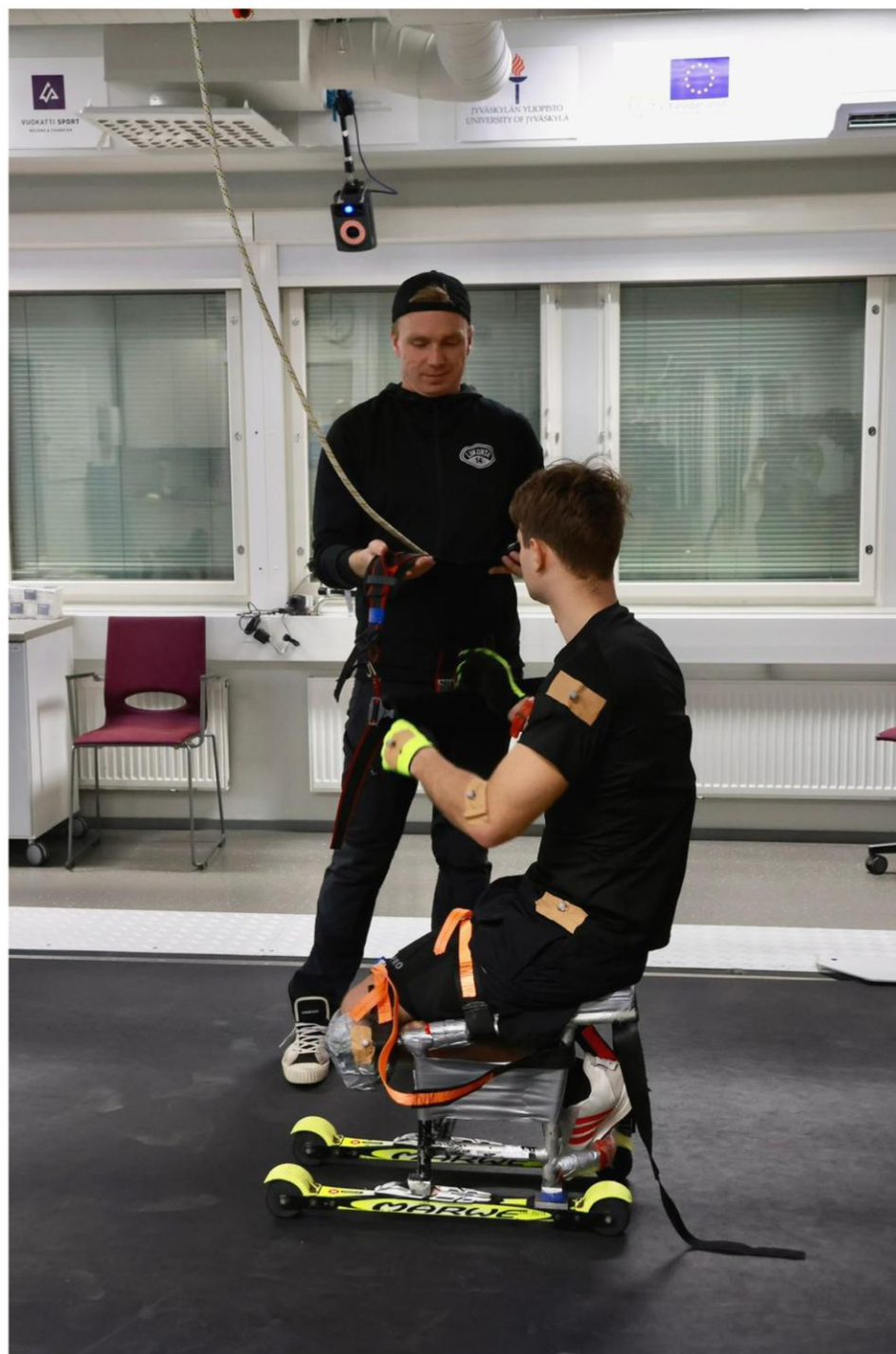

G2

	G1	G2	
Elbow 90 %			% Difference
Platform (N)	487,7	405,3	16,8
Elbow 75 %			% Difference
Platform (N)	418,1	348,5	16,7

	G1	G2	
	Speed	Speed	% Difference
Duration (min,sec)	3,06 [3,03-3,11]	2,09 [3,03-3,11]	31,7
max speed (km/h)	20,3 [20,0-21,0]	18,5 [17,0 -18,0]	8,7
max speed total completed (km/h)	19,3 [19,0-20,0]	16,5 [16,0-17,0]	14,5
B-la (mmol/l)			
pre	2,8 [2,0-3,0]	3,7 [3,7-3,9]	24,3
post	7,9 [6,0-9,1]	8,9 [6,7-11,7]	11,2
	Uphill	Uphill	% Difference
Duration (min,sec)	4,21 [4,01-4,41]	2,34 [2,13-2,56]	45,1
max angle (°)	9,6 [9,0-10,5]	6,0 [5,5-6,5]	37,5
max angle completed (°)	9,2 [8,5-10,0]	5,5 [5,0-6,0]	40,2
B-la (mmol/l)			
pre	6,2 [5,2-6,9]	6,3 [5,1-7,5]	1,6
post	9,7 [7,2-13,6]	10,1 [7,8-12,4]	3,9

□ G1

□ G2

EI YHTEYTTÄ

Weight (kg)

v_Peak (m/s)

F_avg_ (N)

Speedtest - Performance time

Platform (N) - 90° ***

Platform (N) - 75° **

P_MAX (W)
($r = 0.70$, $p < 0.05$)

Uphilltest- Performancetime

Platform (N) - 90° ***

Platform (N) - 75° **

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

Facebook Instagram LinkedIn YouTube TikTok

Työterveyslaitos

Työikäiset liikkeelle

 Pihla Säynäjäkangas

Soveltavan liikunnan päivät 18.8.2026, Pori

YHTEISTYÖSSÄ:

Sosiaali- ja
terveysministeriö

Lisää vain liike.
suomiliikkeelle.fi

Hankkeen tavoitteet

- STM:n rahoittama Työikäiset liikkeelle -hanke on osa Suomi Liikkeelle -ohjelman toteuttamista
- Hankkeen tavoitteena on työikäisen väestön toiminta- ja työkyvyn vahvistuminen sekä liikunnan ja työkykyosaamisen lisääntyminen työelämässä, eri koulutusasteilla ja terveydenhuollon palveluissa
- Hankkeessa pyritään edistämään väestön fyysistä aktiivisuutta työelämän rakenteellisten muutosten avulla, jotka ulottuvat työpaikoille asti
- Hankkeen kohderyhmänä ovat erityisesti vähän liikkuvat ja työkykyriskissä olevat työikäiset, mutta toimenpiteet tukevat laajasti kaikkien työikäisten hyvinvointia
- Hankkeen toteuttaa Työterveyslaitos yhdessä yhteistyökumppanien kanssa vuosina 2025-2026

Hankkeen sisältö

Kokonaisuus 1: Liikunta ja työkyky osaksi terveydenhuollon keinovalikoimaa ja toisen asteen ja korkea-asteen koulutusta sekä aikuiskoulutusta

- 1.1 Liikuntakoordinaattorikoulutuksen rakentaminen
- 1.2 Työterveyshuollon toiminnan sekä työpaikan ja työterveyshuollon välisen työterveysyhteistyön kehittäminen liikuntaa edistäväksi

Kokonaisuus 2: Liikkumista lisäävät toimenpiteet työelämässä

- 2.1 Liikunnan edistäminen vuoropuhelun avulla
- 2.2 Liikunnan edistäminen johtamisen kehittämisen ja vertaisoppimisen kautta

Hankkeen tulokset ja tuotokset

- Hankkeessa kehitetään rakenteellisia ja helposti sovellettavia malleja, jotka siirtävät painopistettä yksilön liikuntavalinnoista työn ja työyhteisöjen rakenteisiin
- Hankkeen viestinnän tavoitteena on koota ja levittää tietoa, työkaluja, visualisointeja, toimenpidesuosituksia ja hyviä käytäntöjä työntekijöille, työpaikoille, työyhteisöille, esihenkilöille ja työterveyshuolloille sekä vaikuttaa yhteiskunnalliseen keskusteluun työikäisten liikkumisen edistämisen tärkeydestä
- Hankkeen kokoava tuotos on verkkoon kaikkien saataville tuleva "Työikäisten treenikassi"

Työikäisten treenikassi

Työikäisten treenikassi helpottaa liikkumisen edistämistä. Se tarjoaa työyhteisöille, työterveyshuolloille ja jokaiselle työikäiselle käytännön välineitä ja vinkkejä, joiden avulla voi lisätä työarkeen liikettä, vireyttä ja hyvinvointia.

● Treenikassissa jo julkaistu:

- Työkuntotesti
- Liikkumisen edistämisen starttipaketti johtajille ja esihenkilöille
- Neljä videopodcastia, joissa nostetaan esiin tapoja lisätä työikäisten liikkumista

● Treenikassiin tulossa vielä:

- Omat osiot työpaikoille, työterveyshuolloille ja yksilöille
- Sata tapaa startata
- Liikettä ja palautumista työhön – keskustelumalli
- Liikuntakoordinaattorikoulutus
- Liikunnan edistämisen työterveysyhteistyön malli

Työterveyslaitos

Työikäisten treenikassi tarjoaa

- Välineitä, malleja ja tutkittua tietoa työpaikkojen ja työterveyshuoltojen toimijoille.
- Tukea ja inspiraatiota liikkumiseen töissä ja vapaalla.

Treenikassi täydentyy vuoden 2026 aikana.

Työterveyslaitos

Kiitos

 Tutustu Työikäisten treenikassiin!

ttl.fi/tyoikaisten-treenikassi

COOL-APA

Collabrative online and onsite learning
in adapted physical activity

Soveltavan liikunnan kehittämistarpeet

Kysely eri alojen ammattilaisille (ja opiskelijoille)

Erasmus+ korkeakoulutuksen kumppanuushanke

1.9.2027-31.12.2027

www.coolapa.eu

Co-funded by
the European Union

Haaga-Helia

LITHUANIAN SPORTS
UNIVERSITY

Palacký University
Olomouc

RIVNE STATE
UNIVERSITY OF
HUMANITIES

MTU
Ollscoil Teicneolaíochta na Mumhan
Munster Technological University

COOL-APA hanke

6 Modules (5 credits, EQF6)					
Foundations of adapted physical activities (online)	Inclusive Practice: Tools for supporting Participation and Engagement (online)	Healthy lifestyle and lifelong participation in APA (online)	Disability sports (online)	Trauma sensitive approaches in APA (online)	Principles of adaptations in APA and inclusive education (onsite / hybrid)

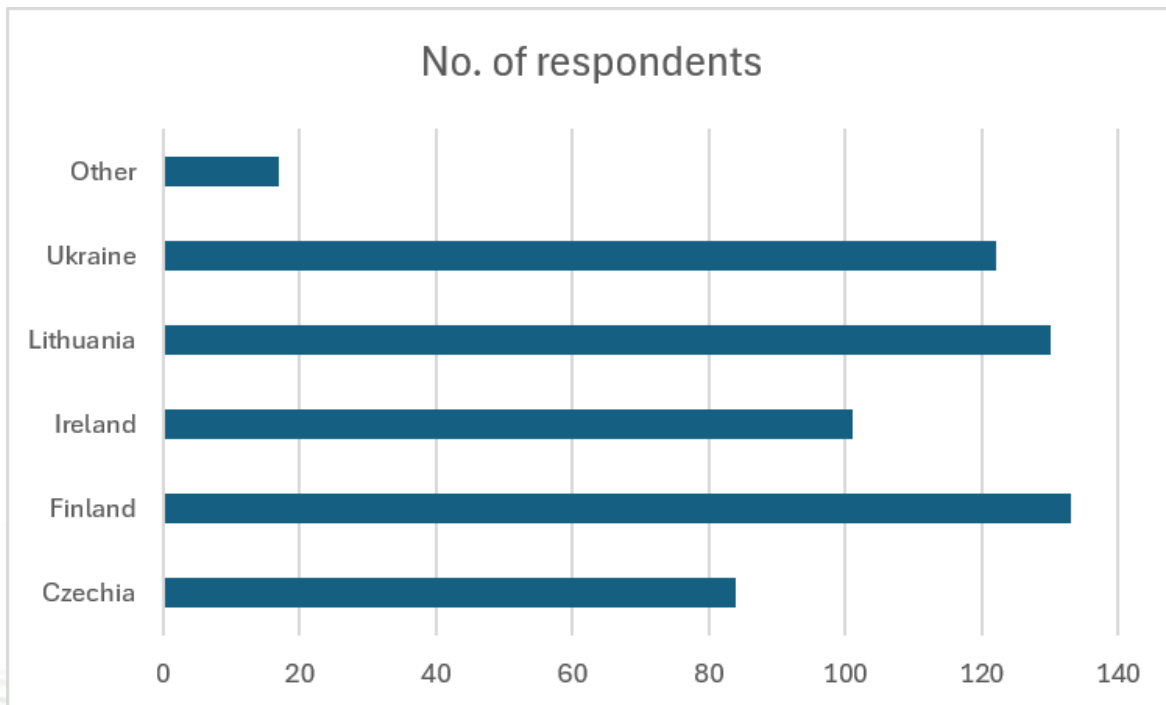
Kysely partnerimaissa soveltavan liikunnan koulutusten sisältötarpeista

Menetelmät

- Irlantilainen partneri vastuussa
- Strukturoitu kysely
- Kyselyt käännettiin partnerimaiden omille kielille
- Levitys verkostojen kautta
 - Linkki kyselyyn + levityspyyntö
 - Jokaista linkin vastaanottajaa pyydettiin välittämään kysely 3-5 henkilölle tai omille verkostoille
 - Vastauslinkki ja levityspyyntö lähti 50 henkilölle

Vastaajat

- Partnerimaat yhteensä, n = 587
- 50% students / 50% professionals

- Suomi, n = 133
- 28% opiskelijat / 72% ammattilaiset

	Frekvenssi	Prosenttiosuus
Koulutus / opetus	28	21 %
Liikunta	55	41 %
Terveystenhoito	13	10 %
Kuntoutus	8	6 %
Sosiaaliala	10	8 %
Urheilu	19	14 %
Total	133	100 %

Tulokset

Co-funded by
the European Union

COOL-APA

Kiinnostavimmat teemat / sisällöt

Teema	Keskiarvo (1-5)
Itsetunto, kehonkuva, pystyvyys (self-concept)	4,22
Liikunnan soveltaminen	4,16
Motivaatio, sitoutuminen, käyttäytymisen muutos	4,13
Toiminnallisuus (functional movement)	4,08
Moniammatillinen yhteistyö	4,08
Resilienssi ja selviytymisstrategiat	4,08
Motorinen kehitys	4,02
Terapeuttinen vuorovaikutus	4,00
Toimintakyvyn arviointi	3,96
Eettinen toiminta ja turvallisuus	3,96

- Mielenterveyden haasteet 3.95
- Näyttöön perustuva toiminta 3.91
- Varhainen puuttuminen 3.91
- Ikääntymiseen liittyvät muutokset 3.90
- Tavoitteenasettelu ja seuranta 3.89

2. EROT ALOJEN VÄLILLÄ

TERVEYSALA

korostaa patofysiologiaa,
kroonisia sairauksia ja
riskienhallintaa

KUNTOUTUSALA

painottaa toimintakyvyn arviointia,
kuntoutusprosesseja ja asiakkaan
kokonaisvaltaista toimintaa

LIIKUNTA-/FITNESS-ALA JA URHEILU

korostaa motorisia taitoja,
harjoittelua ja soveltavaa liikuntaa –
kiinnostus erittäin korkeaa useimmissa
sisällöissä

OPETUSALA

korostaa inklusiivista opetusta,
pedagogiikkaa ja universaalia
suunnittelua

SOSIAALIALA

painottaa osallisuutta, inklusiota,
perhe- ja tukiverkostoja sekä
kulttuurisia tekijöitä

YHTEENVETO:

Kaikki alat ovat kiinnostuneita laajasta osaamisesta,
mutta painotukset seuraavat vahvasti omaa toimintakenttää.

3. KESKEISET JOHTOPÄÄTÖKSET

1 Koulutukselle on selkeä tarve

Korkea kiinnostus lähes kaikkiin sisältöihin – erityisesti käytännönläheinen osaaminen.

2 Ihannekoulutus

Kesto: n. 1 vuosi • Rakenne: 3–6 moduulia
Toteutus: blended (verkko + lähi + harjoittelu)

3 Sisällöllinen ydin

Soveltava liikunta käytännössä • Inklusio ja yksilöllinen ohjaus
Arviointi ja näyttöön perustuva työote • Yhteistyö eri ammattiryhmien välillä

4 Toteutuksen periaatteet

Joustava ja saavutettava • Mahdollistaa paikallisen harjoittelun
Huomioi vaihtelevat digitaidot

Kiitos!

Milla Reponen

milla.reponen@haaga-helia.fi

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Tiedolla johtaminen ja strateginen suunnittelu soveltavan liikunnan kehittämisessä

Kokemuksia SOPIVA-hankkeesta (2023-2026)

Soveltavan liikunnan päivät 2026

Katariina Jauhiainen, LTS

Tausta

Miksi tiedolla johtamista tarvitaan soveltavassa liikunnassa?

Soveltavan liikunnan kehittäminen kunnissa edellyttää poikkihallinnollista yhteistyötä, yhteistä tilannekuvaa sekä kykyä hyödyntää tietoa strategisen suunnittelun tukena.

SOPIVA - Soveltava liikunta toimintastrategioista käytäntöön -hanke (2023-2026) vahvisti tiedolla johdettua kehittämistä ja strategista suunnittelua kunnissa.

Yhteistyössä: aluehallintovirastot, nyk. Lupa- ja valvontavirasto

Kohderyhmänä: kunnat ja soveltavan liikunnan käyttäjät

Rahoittaja: opetus- ja kulttuuriministeriö

Hankekausi: 1.6.2023-31.5.2026

1

Tiedon puute ja hajanaiset tietolähteet

2

Kuntien vaihtelevat rakenteet

3

Epäselvät vastuut kuntien, hyvinvointialueiden ja muiden toimijoiden välillä

Mitä tehtiin

Valtakunnallinen kehittämishanke vuosina 2023-2026

140

kuntaa tavoitettu

74

aktiivisessa kehittämissä

1500+

tavoitettua henkilöä

~30

kuntakohtaista konsultointia

Alueelliset tilannekuvat

Yhteinen kuva soveltavan liikunnan nykytilasta alueittain

Sparraukset & työpajat

Käytännönläheistä tukea kuntien kehittämistyöhön

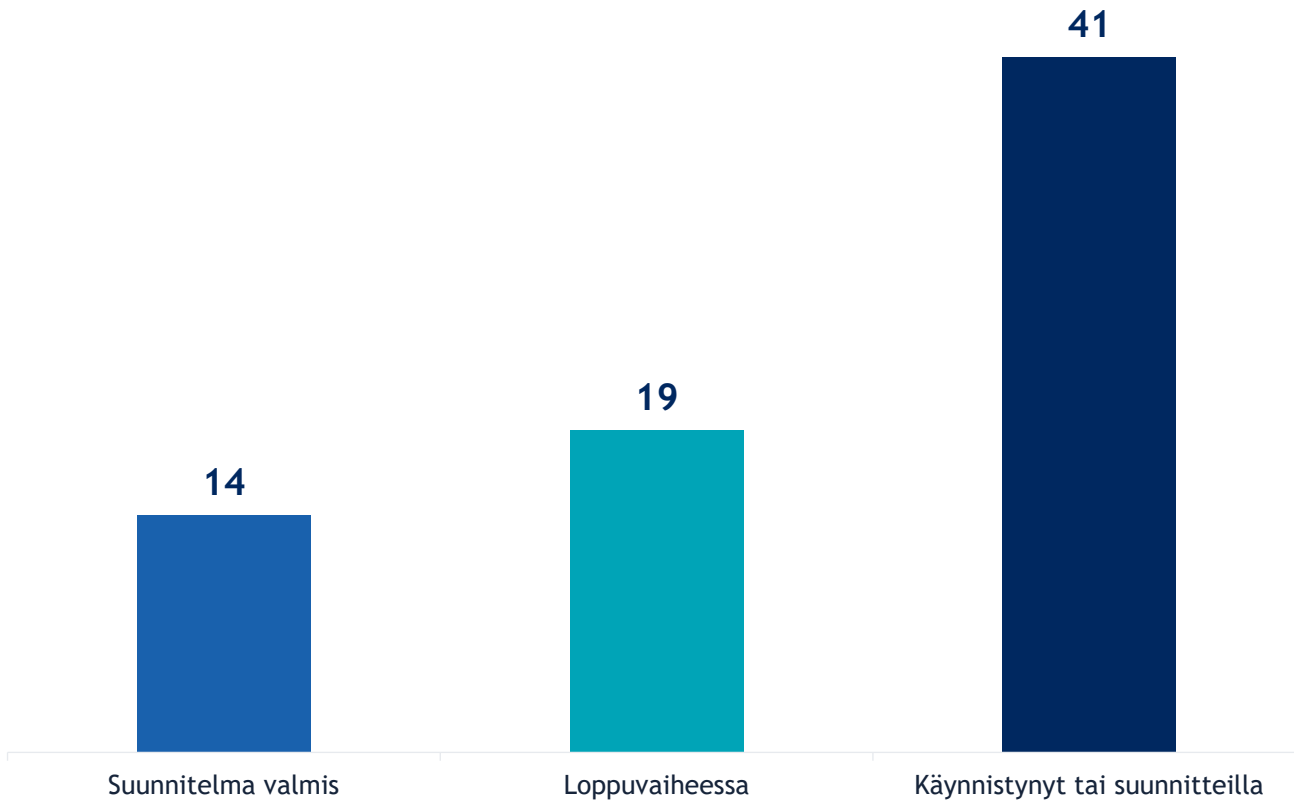

Työkirja & työkalut

Konkreettiset työkalut [suunnitteluun](#), seurantaan ja [arviointiin](#)

Tulokset: kehittämissuunnitelmat

74 aktiivisen kunnan tilanne hankkeen päättyessä

74 / 74

kunnassa hanke käynnisti tai vahvisti
suunnitelmallista kehittämistä

*Konkreettisia toimenpiteitä: resurssien
uudelleenkohdennusta, uusia liikuntaryhmiä,
esteettömyyden kehittämistä, laajempaa
yhteistyötä.*

Mitä opittiin

Kuntapalautteiden ja kehittämistyön kokemusten pohjalta

Vahvuudet

- Käytännönläheinen sparraus ja konkreettiset työkalut
- Kuntien välinen vertaisoppiminen ja kokemusten jako
- Soveltava liikunta nähtiin laajempänä, poikkihallinnollisena kokonaisuutena
- Yhteistyö eri sektoreiden välillä vahvistui
- Ymmärrys soveltavan liikunnan kohderyhmästä lisääntyi
- Uusia verkostoja syntyi

Haasteet

- Hyvinvointialueyhteistyö vaihteli paljon alueittain
- Resurssit ja tiedonhallinta koettiin monin paikoin riittämättömiksi
- Kuntien lähtökohdat ja valmiudet vaihtelivat merkittävästi
- Soveltavaa liikuntaa koskevan tiedon lisääminen julkisiin tietolähteisiin on hidasta

Johtopäätökset

Soveltavan liikunnan kehittäminen ei ole vain liikunnan tai yksittäisten palvelujen kehittämistä, vaan yhteisen kohderyhmäymmärryksen rakentamista, poikkihallinnollisten toimintatapojen uudistamista ja pysyvien yhteistyörakenteiden vahvistamista.

Kehittämishankkeilla on merkittävä rooli, kun ne yhdistävät tutkitun tiedon, käytännön työkalut ja asiantuntijatuen.

🏆 Oulun Diakonissalaitoksen Säätiön Vuoden 2026 liikuntatutkimuksen jalkauttamisteko -tunnustus SOPIVA-hankkeelle

Kiitos!

Katariina Jauhiainen
Asiantuntija

katariina.jauhiainen@lts.fi
050 579 1614

Kaikki SOPIVA-hankkeen materiaalit:
www.lts.fi/tutkittua-sovellettua/soveltava-liikunta/tutkimus-ja-hankkeet/sopiva-hanke.html